

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . „ 5.—
 Četril leta . . . „ 2.50
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . „ 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivtrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Borovška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Bombe na Gorico.

Ameriški odgovor Nemčiji. — Četverosporazum odklanja vsak mirovni predlog. — Italijanski mirovni pogoji.
 — Borba za višino 304. — Rusom iztrgali postojanke ob Dvini. — Vojno stanje na Portugalskem.

Slovenci, podpišite 4. vojno posojilo!

V ponedeljek, dne 15. maja, ob 12. uri popoldne, se konča podpisovanje za 4. vojno posojilo.

Se je torej čas, da se odloči za podpis, kdor se še ni. Polagamo veliko važnost na to, da se Slovenci tudi pri tem podpisovanju izkažemo kot patriotje, ki ne izvršujemo svojih dolžnosti samo z besedami, ampak tudi z dejanjem. Kakor se naši slovenski vojniki odlikujejo na bojiščih z neprimerno hrabrostjo in nenačrkljivim junaštvom, tako se moramo tudi v zaledju ostali odlikovati s požrtvovalnostjo in neomahljivostjo. Dvojno nam je treba pomisliti, ko se nas vabi za podpis na 4. vojno posojilo.

Prvo je: Ako bi Avstrija naredila fiasko s 4. vojnim posojilom, bi to pomenilo več, kakor izgubljena bitka na kateremkoli bojišču. Pomenilo bi, da je naša gospodarska moč razrahljana ali celo uničena. Nasprotniki bi dobili iz takega fiaska nov pogum za nadaljevanje vojskovanja. S ponesrečenim 4. vojnim posojilom bi dobili sovražniki krivo sliko o naši resnični moči in vojska bi bila s tem samo le podaljšana. Kdor torej ima sredstva in jih sedaj ne da svoji domovini na razpolago za vojno posojilo, se stori krivega na podaljšanju strašne vojske.

Drugo je: Zaledje je dolžno, da pomaga svojim braniteljem na fronti. Ti potrebujejo obleke, živil, orožja in municije. In to se bo nabavljalo z denarjem 4. vojnega posojila. Menimo, da nam glede te točke ni treba izgubljati besedi, kajti vez ljubezni in spoštovanja do naših junakov na fronti je tako velika, da bo najmočnejša gonilna moč za mnogoštevilno in zares obilno podpisovanje novega vojnega posojila.

Slovenci! Marsikaj smo v tej vojski doživeli, toda naš patriotizem in naša ljubezen do habsburške Avstrije je ostala nezlomljena in nedotaknjena, kakor je bila. Za to, Slovenci, tudi pri tem vojnem posojilu zopet vsi na plan!

Amerika odgovorila Nemčiji.

Severnoameriške zvezne države so odgovorile Nemčiji in dne 10. maja je ameriški poslanik v Berlinu Gerard izročil državnemu tajniku Jagowu odgovorovo besedilo.

Amerika je sprejela nemško zatrdilo, da bodo nemški podmorski čolni zopet povsod in vsako sovražno ali nevtralnno trgovsko ladjo pozvali, naj se ustavi, jo preiskali ter jo potopijo šele, ko se je poskrbelo za rešitev vseh potovalcev na ladjah. Odklonila pa je nemški pogoji, da bi ob enem naj Amerika pritisnila tudi na Anglijo, da varuje prosto vožnjo nevtralnih ladij do nemške obali. Toda iz te odklonitve Nemčija ne bo izvajala posledic in tako danes stoji, da je spor med Nemčijo in Ameriko zopet poravnana in da se diplomatske zveze ne bodo pretrgale.

V celi akciji je najbolj značilno, kako hitro je Amerika Nemčiji odgovorila. V četrtek, dne 4. maja, je Jagow izročil Gerardu v Berlinu nemško noto in v sredo, dne 10. maja, je imel Jagow že zopet ameriški odgovor. Amerika se je torej nenavadno naglo požurila, da ustvari pred celim svetom jasno razmerje med Ameriko in Nemčijo in da ne pušči entente o tem razmerju v nobenem dvomu. Gotovo se to ni zgodilo iz gole ljubezni do Nemčije, ne tudi iz dobrohotnih ozirov na entento, ampak iz nujne potrebe, da je ameriška javnost hitro orientirana in pomirjena, kajti vojno navdušenje je v Ameriki omejeno samo na veleindustrijo, ljudske mase pa so se že iz samega opisovanja strašnega krvoprelivanja in gospodarskih težav naučile ceniti mir.

Toda čeprav je Amerika odklonila zahtevani pritisk na Anglijo zaradi svobode pomorskega trgovanja, je vendar pričakovati, da bo v tem oziru storila vsaj nekatere korake, ki bodo seveda bolj navidezni kakor resni. O tem si itak Nemčija niti njeni zavezniki nismo delali nobenih iluzij.

Besedilo ameriškega odgovora.

Ameriška nota Nemčiji slove:

Vlada je skrbno proučila noto cesarske vlade z dne 4. maja. Posebno je vzela v vednost namen cesarske vlade, odrediti najskrajnejše ukrepe, da se omeje vojne operacije za dobo vojske na boj z vojnimi silami vojskujočih držav in da je sklenila naložiti vsem svojim poveljnikom na morju omejitve, ki jih zahtevajo določila mednarodnega prava, kar je zahtevala vlada Združenih držav v vseh mesecih, odkar je napovedala cesarska vlada dne 4. maja 1915 tisto podvodno vojsko, ki jo zdaj na srečo opusti. Vlado Združenih držav so v njenih potrpežljivih stremljenjih, da kritična vprašanja, ki so nastala vsled te politike in ki ogrožajo dobre razmere med obema državama, dovede do prijateljske poravnave, vodila čustva prijateljstva in se je zato zatajevala. Vlada Združenih držav se zanaša, da se bo odslej ta izjava vestno izpolnjevala. Sedanja izprememba politike cesarske vlade je primerna, da odstrani največjo nevarnost, ki bi lahko povzročila prekinjenje dobrih razmer med Združenimi državami in Nemčijo. Vlada Združenih držav smatra potrebno izjaviti, da smatra kot gotovo, Nemčija ne more misliti, da bi bilo vzdrževanje novo napovedane politike kakorkoli odvisno od poteka ali od uspehov diplomatskih pogajanj Združenih držav ali katerekoli druge vojskujoče se države, dasi bi se lahko nekatera mesta v noti cesarske vlade 4. maja tako tolmačila. Da se izognemo mogočemu nesporazumu, naznanja vlada Združenih držav cesarski vladi, da niti trenutke ne misli, oziroma da ne more razpravljati o tem, da bi bilo spoštovanje pravice ameriških državljanov na visokem morju po nemških mornariških oblastih količkaj ali v najmanjši meri odvisno od nastopa kake druge vlade, ker odgovornost glede na pravice nevtralcev in ne vojskujočih je individualna in ni skupna, je absolutna in ne relativna.

Nemški podmorski čoln potopil ladjo „Sussex“.

Vprašanje, kako se je potopila ladja „Sussex“, se je vlekel v javnosti kot morska kača. Nemčija je trdila, da njeni podmorski čolni niso potopili ladje, Amerika in Anglija pa ste vstrajali pri trditvi, da je

LISTEK

Kako je v Kotoru in Črni gori.

(Izviran dopis.)

Kotor, dne 4. maja 1916.

Tukaj pri nas vlada od 11. prosinca t. l. dalje takorekoč premirje. Narod iz obmejnih vasi in trgov Črnogore prihaja z dovoljenjem vojaških oblasti v mesto Kotor, da si nakupi najpotrebnejših živil, posebno občutljivo jim primanjkuje soli.

Pogled na ta siromašni narod, ki se je eno leto in pol boril svoji največji dobrotnici — Avstriji — z nado, pridobiti si Kotorški zaliv in divno okolico, zgraža nekako vsakogar, ki občuduje njihovo sedanje prosto gibanje. Črnogorci so večinoma jako lepe in ravne postave; posebno med častniki je dosti okretnih in dobro obtečenih mož, kojih lica, od solnca močno zagorela, nudijo zanimiv pogled. Častniki največ jezdijo na lepih malih gorskih konjičkih z umetno izdelanim sedlom. Nekako ponosno sedi na njegovi glavi okrogla črna narodna čepica, 3

zlati traki na isti značijo osebo častnika, a v sredini našite zlate črke N. I. pomenjajo ime njihovega nekdanjega vladarja. Z zlatom obšit telovnik in rudeč, okoli telesa ovit obvez, k temu še široke plave hlače do kolen in visoki, lepi, svetli čevlji krasijo črnogorskega častnika.

Do poljskega dela Črnogorec nima posebnega veselja; njemu je pač najdražje borenje, lov in postopanje. A žene so vrlo marljive in potrpežljive ter posebno izvežbane v nošnji bremen po težavnem, strmem in skalovitem potu. Ure daleč nosijo težke tovore in si tako poleg navadnega zaslužka zaslužijo tudi obdovanje.

Pred nekaj tedni je šla tukaj skozi velika množica srbskih beguncev, ki so pobegli preko Črnogore. Na njih se je pač na prvi pogled opazilo, da so v resnici prestali velike muke in težave te vojske. Umazani, raztrgani in docela izstradani se vlečejo po cesti, tako da pogled na ta zapeljani narod v opazovalcu po sili obudi nekako usmiljenje v srcu. A pomilovanja vendar ne zaslužijo, ako se premisli, kako neusmiljeno in živinško so ravnali z našimi vojaškimi in civilnimi ujetniki v Srbiji. Možje do 60 let, otroci do 4 leta in matere, koje so morale nositi svoja najmanjša deteta v leseni zibelki na hrbtu (ko so jih po vpadu v Bosno, Hercegovino in Slavonijo tirali seboj), so bile deležne njihovega neusmiljenega postopanja.

Po istem potu pridejo pa zopet mladeniči in moške iz Bosne, Hercegovine in drugih krajev nazaj, kateri so svoje junaštvo in ljubezen do neprijatelja pokazali v tem, da so začetkom ali tekem vojske pobegli v Črnogoro in na strani naših neprijateljev se proti nam vojskovali in nesrečnim našim ujetnikom njih itak težak položaj še bolj ogrenili. Za njih nesramno izdajstvo proti naši ljubi očetnjavi jih čaka zaslužena kazen.

Vsem čitateljem pošiljam rodoljubne pozdrave! Slovenski rojak Jožef Petrovič, stražmojster v Kotoru, doma od Sv. Barbare v Haložah.

Generalni polkovnik Pavel Puhalo pl. Brložki.

V sedanjih veliki svetovni vojski igrajo hrvaški generali veliko ulogo. Slavni čini velikega Hrvata, generalnega polkovnika Svetozarja pl. Borojeviča, so nam vsem dobro znani. To, kar je naš Borojevič na bojišču proti Italijanom, to je general Puhalo na črti proti Rusom. Kakor se Borojevič s polnim srcem zaveda svojega hrvaškega pokolenja, tako je tudi Puhalo Hrvat z dušo in telesom.

Po žilah tega našega vojskovodje se pretaka pristna vojaška kri. Njegov oče Mihajlo, pravi gra-

edino nemški podmorski čoln bil kriv pogibeli ladje „Sussex.“ Sedaj pa je po daljšem in natančnem raziskovanju tudi nemška vlada prišla do gotovosti, da je njen podmorski čoln potopil to ladjo.

Iz Berolina se namreč dne 9. maja uradno poroča:

Kakor smo na merodajnem mestu izvedeli, je pristojna oblast dobila v roke podatke o potopitvi ladje „Sussex“, ki so še dosedaj manjkali. Uspeh končane preiskave je, da se ne more več trditi, da bi se bila ladja na kak drug način potopila, nego po napačnem nemškega podmorskega čolna. Sedaj ni več prav nobenega dvoma, da bi domnevana bojna ladja, katero je dne 24. marca t. l. torpediral nemški podmorski čoln, ne bila ladja „Sussex.“ Nemška vlada je vlado severoameriških Združenih držav o tem obvestila in ji naznanila, da bo izvajala posledice v smislu svoje note z dne 4. maja 1916.

K predzgodovini nemške note.

Berolinski list „Lokalanzeiger“, ki stoji v zvezi z berolinskim zunanjim ministrstvom, objavlja dne 8. maja članek: „K predzgodovini nemške note“, ki vsebuje zlasti radi jasnih aluzij na odstopivšega državnega tajnika za mornariške zadeve Tirpitzja v vsej Nemčiji veliko senzacijo. Članek pravi:

Z nemške strani se je vse storilo, da se prepreči prelom z Ameriko, ker je zapoved presodnosti, da se tako postopa. Odgovorni nemški možje so izbrali to pot, ker so nas naši sovražniki hoteli potisniti na nasprotno — v vojno z Ameriko. Ali se nam bo posrečilo, ostati na tej poti, ne bo odvisno le od nas. Tudi razvoj velikega boja nas lahko prisili, da krenemo zopet v drugo smer. Zaenkrat pa je odločitev naših državnih brezdvomno pravilna. Ta odločitev se je rodila iz mnenj vseh sedanjih vojnih faktorjev in mi imamo do mož, ki so tako odločili, zaupanje, da so nas sedaj, in če bodo nove okoliščine to drugače zahtevale, pravilno vodili. Odločitev bi bila seveda lažja, ako bi ne bili neodgovorni ljudje uplivali v drugi smeri na javno mnenje ter je razgreli. Velik pogrešek je bil, da smo začetkom leta 1915 z velikimi besedami naznanili boj naših podmorskih čolnov proti trgovskim ladjam in da smo predpisali mlademu nemškemu orožju uspehe, ki jih ni moglo doseči; napačno je bilo tudi, propagirati v javnosti podmorski boj kot edino učinkovito sredstvo proti Angliji. S pompozno napovedjo novega načina vojevanja se je splašilo nevrtralce ter se je brez potrebe vrglo v nervozno debato nove in težavne probleme. Dober organizator je lahko slab politik. S tem, da se je vzbujalo prepričanje, da je le treba brezobzirno torpedirati, pa bo Anglija kar precej uničena, ne da bi se Amerika vmešala, se je gojilo mistične govorce, da se sovražniku preveč prizanaša, da so odgovorni faktorji preslabi itd. Na ta način je nastala nesložnost in ginevalo je zaupanje v vodilne državnike. To je bilo tem bridkejšje, ker ima vendar tudi armada svoj slavn delež v boju proti Angliji in ker smo ponosni na svoje podmorske čolne — če se vzame v poštev n. pr. samo slučaj Weddigen — ki bodo tudi v bodoče izvrševali svoje sijajne čine, zlasti če se jih še enkrat pokliče, da naj brezobzirno postopajo. Pa tudi v sedaj omejenem delokrogu se bodo naši podmorski čolniki pokazali kot mojstri.

Vojna moč Amerike.

Spričo vojnih zapletljajev Amerike z Meksiko, in sedanjega diplomatskega konflikta z Nemčijo bo koristno, ako se seznanimo s sedanjo vojno močjo, ki jo je Amerika nedavno mobilizirala.

ničar, je umrl 95 let star kot nadporočnik v pokoju, potem ko je 64 let nosil zlato hrabrostno svetinjo in prav toliko časa ali še dalje brazgotine svojih ran. Bojeval se je na vseh mogočih bojiščih, v Italiji, v Dalmaciji, je bil obkoljen v Peschieri, kjer so nazadnje šteli vsakemu koruzno zrnje, bil je z Jelačićem na Dunaju pri naskoku na upornike in si je končno pri napadu na baterijo pri Tapio Bieske zaslužil zlato hrabrostno svetinjo. Ko je umrl stari Mihajlo, ki mu je cesar podelil plemstvo, je stopal njegov sin za njegovo krsto kot poveljnik V. armadnega zbora in ekszellenca.

Pavel Puhalo se je rodil v Brlogu v Liki leta 1856. Obiskoval je razne vojaške šole in potem tehnično vojaško akademijo. Z vsem svojim živahnim temperamentom se je posvetil vedi. Kot poročnik je prisegel dne 1. septembra 1877, uvrščen v 11. poljski topničarski polk. Po dovršenem višjem artilerijskem tečaju je postal izven ture nadporočnik. Odtod do armadnega poveljnika je bila seveda še dolga pot, polna dela in brezpogojnega vršenja dolžnosti. Kot stotnik generalnega štaba je sodeloval pri mapiranju na Tirolskem, deloval je potem v tehničnem vojaškem odseku, kot učitelj na tehnični vojaški akademiji, kot načelnik generalnega štaba III. pehotne četne divizije. Povsod je bil zelo strog proti samemu sebi, a do broten napram tovarišem in podrejenecem.

Leta 1893 je postal major in je deloval v uradu za operativna in posebna dela generalnega štaba, vmes pa je služil v Tarnopolu in poučeval na vojni

Dasi je Severna Amerika s svojim 9.500.000 kvadratnih kilometrov in okoli 100.000.000 prebivalcev gospodarski najbogatejša država, vendar njene vojne sile ne odgovarjajo njenemu današnjemu svetovnemu položaju.

Stalna vojska Unije v mirni dobi šteje komaj 97.016 mož. Od teh pa se nad polovica nahaja na Filipinskih in Sandviških otokih, tako, da gornje število pade na komaj 48.508 mož. Domobranstvo šteje v mirni dobi 120.000, a v vojni dobi 250.000 mož. Ali za vojno more oborožiti samo en del tega števila, ker mora drugo porabljati doma v redarstvene svrhe; in razun tega neostaje domobranstvu topništva in konj, posebno pa častnikov. Tudi domobrantska konjenica je slabo opremljena, pionirji, zdravstvene čete in brzovojni oddelki so slabo in pomanjkljivo urejeni. Težkih oblegovnih topov in poljskih havbic, ki igrajo v sedanji svetovni vojski povsod velikansko ulogo, skoroda ni.

V vojnem času more torej Unija začasno razpolagati s kakimi 50.000 mož, od katerih bi moral en del ostati v raznih posadkah. Za mobilizacijo treba kake štiri tedne. Rezerve sploh ni ne za stalno vojsko, ne za domobranstvo.

Po najnovejšem načrtu ameriške vlade mora vojska Zedinjenih držav za slučaj zapletljaja v svetovno vojno šteti ravno 500.000 mož. Za tako mnogoštevilo vojsko bi trebalo vsaj 1300 poljskih topov, a Zedinjene države jih imajo komaj 650. Glasom vesti v časopisih bi bilo do jeseni tekočega leta izgotovljenih nadaljnjih 250 poljskih topov; v tem slučaju bi jih torej še vedno manjkalo 40%. Še slabše stoji reči z vojnim provijantom. Za omenjenih 650 poljskih topov je bilo početkom minolega leta v zalogi le 27% potrebnega provijanta. Do jeseni tega leta bi mogli izgotoviti 41% potrebnega provijanta za 900 poljskih topov.

Nekaj bolje, četudi ne povsem dobro, stoji pa z vojno mornarico. Po vojni s Španjo je posedovala Unija drugo svetovno vojno mornarico. Od tedaj pa je jako zaostala za Anglijo in Nemčijo. Danes poseduje 30 velikih linijskih ladij, 14 obalnih oklopnjač, 10 oklopnih križark, 32 torpednih rušilev, 20 torpedovk, 19 malih križark in 16 podvodnikov s 70.000 mož, dasi bi jih potrebovala še 50.000.

Iz vsega tega izhaja, da bi Unija v slučaju kake vojne potrebovala vsaj leto dni, da bi zamogla izvežbati in opremiti tako kopneno vojno silo, ki bi se dala z mogočim uspehom porabiti na evropskem bojišču.

Četverosporazum odklanja vsak mirovni predlog.

List „Continental Times“ priobčuje poročilo polkovnika House predsedniku Zedinjenih držav. Ko se je namreč House vrnil s svojega informacijskega potovanja po Evropi, je Wilsonu takoj poročal o dobljenih vtisih. Polkovnik House pravi v svojem poročilu, da je imelo njegovo potovanje v Evropi dvojni namen: 1. da se dožene, ali bi imel Wilsonov predlog za mirovna pogajanja kaj upanja na uspeh, in 2. da se dobi popolna jasnost o ciljih vojskujočih se držav z ozirom na stališče Severne Amerike. Glede prve točke je izjavil polkovnik House, da bi bil odklonjen vsak mirovni predlog. To stališče zavzema Anglija in tudi Francija bi istotako odklonila vse slične poskuse kot predčasne, ker sedaj želi počakati na izid poletne vojske, v teku katere upa sponiti Nemce iz Francije. Kar se tiče druge točke,

šoli. Dospel je do generalnega majorja, bil odlikovan z Leo. odlovim redom in dobil poveljništvo 50. pehotne brigade. Leta 1906 je bil imenovan za poveljnika vojne šole, kjer je ostal štiri leta, bil povišan v podmaršala, dobil očetu podeljeno ogrsko plemstvo in red železne krone II. razreda. Nato je poveljeval 46. pehotno četno divizijo in za njo V. zbor. Leta 1913 je bil imenovan za poveljnika V. zbora in poveljujočega generala v Požunu. Njegove čete so ga ljubile, civilno prebivalstvo pa odkrito spoštovalo. Na tem mestu je ostal do izbruha vojne.

Kot feldečajmojster je stal pl. Puhalo v začetku na čelu svojega zbora in pozneje na čelu armade. V. armadni zbor, ki mu je pol človeške dobe stal na čelu sedanji vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik, se je udeleževal prvih krepkih ofenzivnih udarcev proti Rusom in sicer v Danklovi armadi. Prvi dan boja pri Polihni in Potočku je bil tudi njegova prva zmaga nad trikrat močnejšim sovražnikom, podpiranem po izdajstvu prebivalstva. Puhalov zbor se je pribojeval skoro do Lublina, ki ga pa ni bilo tedaj mogoče zavzeti zaradi sovražnikove številne premoči, posebno pa zaradi znatne premoči v artileriji. V začetku septembra se je prva armada in z njo V. zbor umaknila za San do Dunajca. To umikanje je stavilo poveljništvom največje zahteve in izvršilo se je vse do pičice. Že tu se je pokazalo, da je upliv poveljnika na delovanje čet neprecenljiv in da disciplina in brezpogojna pokorščina vsakega posameznika dosejata vse uspehe.

je poročal polkovnik House, da po mnenju ameriške vlade osrednji velesili izpočetka nista nastopali odkritosrečno. Če bi bila koj v začetku v Ameriki znana vsa resnica o položaju in cilju osrednjih velesil, bi se nahajale danes vse simpatije zahodne zemeljske polukrogle na strani Nemčije in njenih zaveznic. A uničenje nemškega kabla in neopravičljiva cenzura, kateri so podvržene brezzične nemške brzovojke, sta to zabranili.

V Franciji in Angliji vlada izrazita aevolja proti Ameriki, ki izkorišča svetovno vojsko, da pri tem obogati. Tako je tudi v Italiji in v Rusiji. Francoski državni uradniki so se izjavili napram polkovniku House, da bi bila vojska že davno končana, če bi bila Amerika tako podpirala Francijo, kot Francija interese severnoameriških naselbin. Mnenje v Angliji je še bolj ostro. Polkovniku House se je povedalo, da bi Anglija predlog Amerike, naj se vse trgovske ladje razorožijo, smatrala za odkrito neprijateljstvo.

Angleški vojni cilji.

Lord Curzon je izvajal na nekem konservativnem zborovanju v Londonu: Vojna traja lahko še eno leto, tudi dve leti. Pa naj traja kratko ali dolgo, na vsak način je treba zmagati. Vlada in dežela se bosta bojevala do konca. Nobeden izmed zaveznikov ne omahuje. V kabinetu sem slišal govoriti o marsičem, nikdar pa se ni omenil mir. „Mir“ je beseda, ki smo jo črtali iz jezika, dokler ne zmagamo.

Iz Londona se izve, da odpirajo in cenzurirajo sedaj v Angliji pošto vsakemu, ki je le izdaleka na sumu, da pripada mirovni stranki. Več jih je bilo že tudi brez sodbe zaprtih. Splošno se sodi na Angleškem, da angleška vlada ne bo pripravljena za mirovna pogajanja, predno Rusija in Francoska ne bosta želeli miru ali pa predno se ne posreči Angliji prizadejati veliko škodo.

Struve o ruskih vojnih ciljih.

Znani ruski učenjak in politik Struve je napisal v „Birževija Vjedomosti“ članek o končnih vojnih ciljih Rusije. „Politična in socialno-kulturna misel vseh narodov — pravi Struve — se bavi že sedaj z oblikami zopetnega mirnega sodelovanja evropskih narodov. Toda dokler se Nemčija ne odreče svojim ciljem, ki si jih je postavila pred vojno, tako dolgo se o miru sploh ne da govoriti. Nemčijo je treba torej poraziti. Baš radi tega (Struve je torej z ozirom na vojni položaj centralnih držav vsaj nekoliko objektivni) pa bo evropska vojna še dolgo trajala. — Pod kakimi pogoji se bo torej sklepal mir? Vojno so povzročili nemški protialirancem naperjeni načrti. Vzajemnost med Nemčijo, Avstrijo in Turčijo ogroža obstanek Rusije in Anglije. Nemčijo je treba potisniti nazaj v meje, ki ji pripadajo in ki so v skladu z življenjskimi interesi drugih neodvisnih velikih držav. Zato morate Rusija in Anglija definitivno rešiti avstro-ogrsko in turško vprašanje. Avstrija kot zvesta, trdna opora Nemčije se mora razrušiti. Dardanele morajo postati za vedno ruska last. Le na ta način se za vedno prepreči, da najde Nemčija še kedaj mogočne zaveznike, pripravljene se boriti za ciljenje ne osvojalne politike. Uničenje avstro-ogrsko monarhije in ureditev turškega vprašanja so torej skupni

Druga ofenziva se je pričela 3. okt. 1914 ob Sanu. Puhalov zbor je bil soudeležjen v vseh teh bojih, dokler ga niso dodelili k četam, ki so pričele ofenzivo proti Ivangorodu. Posebno se je izkazal pri prehodu čez most pri Sandomiru. Sledilo je nato silno težavno prodiranje proti Ivangorodu, ljuti boji in potem se je bilo treba odtrgati od sovražnika, pred navaljujočo močjo ruskih rezerv. Po Puhalovi inicijativi hitro sestavljen oddelek iz vseh vrst vojaštva je vrgel sovražnika od zapadnega brega Visle. Tako se je posrečilo zboru, da je, boreč se, prispel v okoliš izhodno Olkuša, kjer je čakal razvitja dogodkov pri Krakovem, kjer se je v drugi polovici novembra meril z rusko gardo. Po vročih bojičnih bojih ob ustju Nide, kamor je zbor sledil umikajočemu se sovražniku, so ga premestili v Karpaté. Velike izgube ob Užoškem prelazu in silni pritisk Rusov je spravil tudi V. zbor v težak položaj. Bilo je treba železne žilavosti, da se je vzdržal. Fem Puhalo je le radi težke bolezni, krvavenja v črevih in griže, zapustil za nekaj tednov svoje mesto, kamor se je takoj povrnil, ko je ozdravel.

Mesca majnika se je pričelo umikanje in zasledovanje Rusov ob hudih bojih. Dne 23. maja je bil fem. Puhalo imenovan za poveljnika III. armade, ki je bila v ofenzivi proti zapadni in južnozapadni przemyslski fronti. Dne 3. junija je bil Przemysl osvojen in dne 6. junija sta prišla maršal nadvojvoda Friderik in prestolonaslednik ogledovat zopet osvojevano trdnjavo. Ko se je kmalu nato razpustilo povelj-

ruski in angleški pogoji bodočega miru, od katerih ne morete zaveznic odstopiti niti za las."

Tako piše Struve, trezen mož, potomec nemške rodbine, politik zmernih in naprednih stremljenj. A njegova izvajanja kažejo, kako nesmiselna naziranja vladajo po tolikih bridkih izkušnjah še danes v boljšem delu ruske inteligence. O šovinističnih orgijah takozvanih nacionalističnih krogov pa še niti ni govora.

Italijanski mirovni pogoji.

List „Sera“ je prinesel dne 25. aprila t. l. zanimiv članek. V njem se pred vsem pobija mnenje, ki se na razne načine razširja po Italiji, da je vojna z avstro-ogrskim sovražnikom lahka. Temu nikakor ni tako. Borba je težka, ker je sovražnik hraber in sposoben in težko bo izvojevati končno zmago, na katero pa se moremo popolnoma zanesti. Končno se peča člankar z izvajanjem Steeda (bivši dunajski poročevalec in sedaj urédnik „Timesa“ za zunanjo politiko) v „Edinburgh-Review“, kjer našteva mirovne pogoje entente. V teh pogojih da se velikodušno priznava Italiji italijanska ozemlja na južnem Tirolskem, dalje Karnijske alpe, tržaška in istrska obala ter gospodstvo na Jadranskem morju s Polo, Visom in Valono, toda brez Reke, ki naj enako, kakor Trst postane prosta luka. „To bi bil neprebavljiv obed.“ Nasprotno mora Italija v Adiški dolini segati do alpskega grebena, obsegajoč tudi jezikovno mešano prebivalstvo. Ob tržaški obali mora posedati celo Istro z Reko do Julijskih alp in dalje še Začér. Rešitev, kakoršno predlaga Steed, je nepopolna in etnografsko površna, brez upoštevanja geografije; taka rešitev bi pustila Italijo brez njenih neobhodno potrebnih strateških meja. Nikdar bi ne mogla sprejeti takih nevarnih in poniževalnih omejitev. Kot dedič Rima in Benetk mora gospodovati vrhovom Alp in na Adriji. Za manjšo ceno ne bje svoje prve prave vojske!

„Idea Nazionale“ z dne 27. aprila piše k Steedovemu programu: Steed noče uvideti, da je gospodstvo na Adriji, ki je pridruže Italiji, popolnoma odvisno od tega, v čegavih rokah je Dalmacija, kakor je sedanja vojska jasno dokazala. Ako postane Trst prosta luka in pride Reka pod slovansko upravo, ako se polovica Istre in cela Dalmacija s svojimi otoki, izvzemši Vis, dodele novi jugoslovanski državi, potem bi bilo jadransko vprašanje, ki je za Italijo odločilnega pomena, le napol rešeno. Ustanovitev jugoslovanske države z 12.000.000 prebivalcev dalje ni vprašanje, ki bi se tikalo samo Srbije, marveč se tiče cele Evrope in morejo o njem odločiti le vlade četverosporzuma. Vsekakor bodi naglašeno, da bi bila združitev dveh po veri, običajih in duševnih smereh tako temeljito različnih prebivalstev veliko prenevarjen poizkus, ki bi bil le na korist tretjim. Steed bi storil dobro, če bi nekoliko brzdal svoje slovansko prijateljstvo in vedel naj bi, da četverosporzum ne vodi vojske za uredničenje nespametnih načrtov Jugoslovanskega odbora v Londonu ali Parizu.

G. Beviore poroča v „Gazette del Popolo“ dne 26. aprila o pogovorih z jugoslovanskim agitatorjem Supilom, čegar nazori so zelo blizu Steedovim izvajanjem. Supilo predlaga izločitev ali nevtaliziranje čisto italijanskih delov Dalmacije potom pogodbe. Sedanja vojna je pa najbolje pokazala, koliko so vredni taki dogovori.

Tako barantajo naši nasprotniki in izdajalec Supilove vrste za medvedovo kožo. Slovenci in Hrvatje v teh krajih pa enodušno s svojim junaštvom kažejo, da hočejo do poslednje kaplje krvi braniti pravice Habsburžanov do njihove domovine. Roke proč od našega avstrijskega juga!

ništvo III. armade, je Puhalo prevzel poveljništvo I. armade, s katero je osvojil sandomirsko predmostje. In potem tarlov-jožefovsko. Nato so premestili I. armado na Bug pod Mackensenovo vrhovno poveljništvo. Po vohodu v Lvov in Zolkijev so se pričeli hudi boji okoli Sokala. Izgube niso bile majhne, ali zmaga je le bila naša.

Vedno dalje so prodirale naše čete v sovražno deželo, vedno več utrjenih ruskih mest se je podajalo našemu navalu. Puhalova armada je imela nalog, da zavzame kovelsko okrožje in potolče z ofenzivo v smeri proti Lucku desno krilo ruske jugozapadne črte. Prišlo je do srditih bojev v težavnem ozemlju in dasiravno je zaradi premikanja čet preko Styra napad napredoval nekoliko počasneje, je bil vendar 31. avgusta zavzet Luck in komaj teden dni pozneje tudi Dubno. Nato se je pričela postojanska vojna, ki traja tudi še danes, in tudi v tej vojni, ki zahteva skoraj še trdnješe živce kot pa gibajoča se bitka, se je sijajno obnesla Puhalova armada.

Njen poveljnik je bil tekom vojne bogato odlikovan. Red železne krone I. razreda z vojno dekoracijo in železni križec I. razreda kažeta, kako velike zasluge si je pridobil za tako tesno zvezano vojaško interese osrednjih vlasti. Mož stoji še sredi nastajajočih dogodkov, marsikatera velika naloga še čaka v najbližji bodočnosti tega delavnega, nikdar počivajočega moža. Toda nič boljšega si ne moremo želeti z ozirom na to bodočnost, kot ono, kar je fem. Puhalo prvi dan bitke, neposredno po ognjenem krstu, zaklical svojim vrlim vojakom:

„Zmagali smo! Bog nam pomagaj dalje!“

Na Irskem.

Ustaja na Irskem je sicer udušena, a med narodom se še vedno opaža nemirno gibanje. Na eni strani se obsoja nepremišljenost voditeljev upora, ki so z uporom dali Angležem zopet novo orožje za preganjanje in pritiskanje ubogega irskega naroda, na drugi strani pa razburja ljudstvo številne smrtne obsodbe nad ustaši. Poroča se, da so angleška vojaška sodišča obsodila dosedaj že nad 150 Ircev na smrt. Smrtne obsodbe so se že tudi vse izvršile. Obešili so dosedaj 12 voditeljev ustaškega gibanja, druga pa so ustrelili. Več sto Ircev je obsojenih na do smrti, 20letno in 10letno ječo ali prisilno delo. Med obsojenci so vsi voditelji irske delavske organizacije in grofica Markiewicz. Zaprli so tudi predsednika oboroženih prostovoljcev družbe „Sinn-Fein“, vseučilišnega profesorja lorda John Mac Neil. Kaj se bode zgodilo z voditeljem upora lordom Casementom, se še ne ve prav. Nekateri listi poročajo, da pride v 14 dneh pred vojaško sodišče. Obtožen je veleizdaje. Dasiravno Casement ni bil pristaš najmočnejše in uplívne irske (narodne) stranke, vendar se zdi, da niso samo voditelji te stranke, temveč tudi irsko ljudstvo samo s svojimi simpatijami na strani Casementa. Ni torej gotovo, da si bo angleško vojaško sodišče upalo tega moža obsoditi na smrt. V poslanski zbornici je voditelj irskih nacionalistov, Redmond, opozoril Asquitha, da povzročajo usmrtitve na Irskem vedno večjo ogorčenje tudi med tistim delom ljudstva, ki ne simpatizira z ustajo. Naj torej odredi, da se usmrtitve Ircev nehajo. Asquith je odgovoril, da ne more zagotoviti, da se ne bi nadaljevalo s smrtnimi obsodbami. V angleški spodnji zbornici so nasprotniki Ircev hoteli izrabití sedanji položaj in so predlagali, naj se tudi za Irsko upelje splošna vojaška dolžnost. Irski voditelj Redmond je izjavil, da bi bilo naravnost nespametno, ako bi se v sedanjem trenutku Irce s takimi odredbami še bolj razburjalo. Tudi Asquith se je izjavil proti irski vojaški dolžnosti. Zbornica je odklonila predlog, da bi se tudi za Irsko upeljala splošna vojaška dolžnost. Radi očitaj, da je bil proti ustaškemu gibanju preveč prizanesljiv, je minister za Irsko, Birrel, odstopil. Na njegovo mesto je imenovan bivši angleški minister Harcourt.

Junakinja irske ustaše.

Iz Dublina se poroča, da je bila grofica Markiewicz obsojena na dosmrtno delo v prisilni delavnici.

Grofica Markiewicz iz odlične irske plemenitajske rodbine, poročena s poljskim grofom O. Markiewiczem, se je udeležila z orožjem v roki irske ustaje v Dublinu. Z ustaši je zasedla šolsko poslopje v Stephens-Greenu, v katerem se je branila skozi šest dni. Kako se je morala udati angleškemu vojakom, opisuje londonski list „Daily Mail“ sledeče: Grofica je povelevala 120 ustašem, ki so zasedli šolsko poslopje v Stephens-Greenu. Krčevito je branila to zadnje postojanko, ki se je še nahajala v oblasti ustašev. V nedeljo, dne 30. aprila, ob 8. uri zjutraj, je odstranila zeleno zastavo, ki je bila razobešena na poslopju in razobesila belo zastavo. Angleški častnik, kojega čete so obkolile šolsko poslopje, je prejel od grofice po odposlaneu obvestilo, da se bo posadka ob 11. uri udala. Točno ob 11. uri se je prikazala grofica na čelu 120 ustašev iz poslopja in je izročila častniku svoj samokres, katerega je še poprej poljubila. Grofica je bila oblečena v zeleno obleko, ker zelena barva je barva Ircke.

Grof Markiewicz je poveljnik oddelka poljske legije v avstrijski armadi.

Grčija.

Čeprav je četverosporzum že začel srbske čete po morju prevažati v Solun, vendar še pritiska na Grčijo, da mu dovoli tudi prevoz po suhem. Očividno hoče četverosporzum izsiliti od Grčije jasno stališče. Temu namenu služijo tudi različni provokatorični dogodki v Atenah in drugih grških mestih ter vedno nove zasedbe grških otokov.

Vse vesti, kako je razpoloženje med grškim prebivalstvom, se morajo sprejemati s previdnostjo, kajti vse prihajajo k nam po ententinih žicah. Toda toliko smemo verjeti, da sta dva tabora, na eni strani kralj in vsi, ki so za nevtalitetu, na drugi Venizelos in vsi, ki so za vojsko ob strani entente. Vsled tega je naše mnenje, da bi šele notranji nemiri bili znamenje, da Venizelos nadvladuje in da se je Grčija priklopila ententi. Dosedaj še je kralj na vrhu.

Grčija in četverosporzum.

Preko Amsterdamu se dne 10. maja poroča iz Londona, da se v Atenah bojijo, da bodo četverosporzumove čete zasedle vse ozemlje severno in izhodno od Soluna do bolgarske meje. Vlada baje name-rava zahtevati od Francije in Anglije, da izpraznita grško ozemlje. Grško ministrstvo bo že v prihodnjih dneh izročilo ta sklep.

Francozi utrjujejo grški otok.

Iz mesta Argostoli na otoku Kefalinija (južno-izhodno od Krfa) se poroča, da Francozi in Angleži neprestano utrjujejo tamošnje obale. Četverosporzum trdi, da se hoče z utrjevanjem obali zavarovati zoper preteče sovražne napade.

Proti zaplembi grške pošte.

Grška vlada je dne 6. maja pri četverosporzumovih vladah odločno protestirala proti neprestani zaplembi grških domačih poštnih pošiljatev po četverosporzumovi vojaški oblasti. Vlada je tudi opozorila četverosporzum na ogorčenje javnega mnenja v Grčiji, ki je nastalo vsled teh zaplemb. V Grčiji so mnenja, da so take odredbe popolnoma nepotrebne in četverosporzumu prav nič ne koristijo.

Angleži izvršili napad v Atenah.

Iz Solije se poroča, da je druga bomba, ki pri zadnjem napadu na bolgarsko poslaništvo v Atenah ni eksplodirala, bila angleškega izvora. Preiskava, ki so jo vodila grška oblastva, je dosegla, da sta glavna krivca tega napada dva agenta oficialnega angleškega urada za špionažo v Atenah.

Pred Solunom.

Srbske čete prihajajo po morju v Solun. Kadar bodo vse v Solunu, tedaj je gotovo, da se začnejo vojne akcije, dokler ne bodo Srbi potolčeni. Kajti svojih vojakov Francozi in Angleži ne bodo veliko žrtvovali za Solun in Srbijo.

Srbska poročila pravijo, da imajo 150.000 mostva, atenska pa da le okoli 100.000. Od teh je 40.000 invalidnih in bolnih, 60.000 sposobnih za orožje. — Preteklo soboto, dne 6. maja, so ententine čete pred Solunom sestrelile nemško letalo.

Srbske čete v Solun!

Od 1. do 5. maja so izkrcali v Solunu do 20.000 srbskih vojakov s Krfa. „Corriere della Sera“ poroča, da vozijo Srbe na majhnih obrežnih parnikih skozi korintsko morsko ožino s Krfa pred Solun.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Sofije, da so že na več točkah grške Macedonije ob obali Egejskega morja izkrcali srbske čete.

Sofijsko „Utro“ je dobilo dne 10. maja iz Aten brzojavno poročilo, da sta angleški in ruski poslanik ministrskemu predsedniku Skuludisu ponovno in nujno priporočala, da naj Grčija vendar dovoli zahtevani prevoz srbskih čet skozi grško ozemlje. Istočasno se je baje grški vladi izročila nota, ki zahteva odgovor tekom 36 ur.

Italijansko bojišče.

Na Doberdobski planoti so naši razstrelili Italijanom dne 7. maja zahodno od Sv. Martina močno postojanko. Italijani so imeli pri tem več sto mrtvih. Na severnem pobočju gore Sv. Mihaela zavzeli naši sovražni jarek. Dne 9. maja so Lahi srdito napadali postojanke pri Sv. Martinu, a so bili odbiti. Na ostali fronti artilerijski dvoboj. Na mesto Gorico je sovražni letalec dne 10. t. m. metel bombe. Zadnje dni je angleški prestolonaslednik obiskal italijansko črto. V Italiji se je pojavilo veliko pomanjkanje premoga. Angleži so uvoz premoga v Italijo skoro popolnoma ustavili. To je posebno hud udarec za italijansko mornarico. Lahi na shodih in v listih zabavljajo čez Angleže, drugi pa zopet zahtevajo, naj se vojska že skoro konča.

Razstrelitev na Palu.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz bojev za goro Plöcken na koroški fronti med drugim o zanimivi razstrelitvi, katero so izvedle naše čete: Ob Collini je bivakiral neki italijanski polk, katerega ena stotnija je bila postavljena na skali Pal. Zima je onemogočila zblizanje čez odprto srednje polje. Italijani niso bili preveč vznemirjeni, ko je pričel ljet in traja-joč grom naših topov, skrili so se. Ali bombardiranje to pot je imelo v glavnem namen, napraviti kolikor mogoče velik ropot. Saperji so zlezli h koroškimi lovci in so začeli minirati tunel v sovražni okop. Kolikor bolj se je tunel bližal okopu, toliko večje topovsko delovanje. Tretjo noč se je bombardiranje stopnjevalo do bobnajočega ognja, Italijani so ostali v svojih z ledom zakritih luknjah in straže niso slišale dela v tunelu. Kar naenkrat minirni prebijajo steno in kot strahovi stojijo tu. Topovi so utihnili. Italijani prihite iz svojih lukenj, boj, strašen spopad na nož, mož proti možu. Italijani se nočejo udati, stotnik jih podžiga, dobijo še pomoč, ali tudi naši lovci dobiyo. 500 mož italijanskega polka je mrtvih, nad tisoč so jih spravili nizzdol. Vsi ponovni poskusi Italijanov, približati se tej važni poziciji, so se popolnoma izjalovili.

Francosko bojišče.

Nemški uspeh na višini 304 je naredil na francosko javnost mučen utis. Clemenceau piše, da bi armadno vodstvo tudi takega trenotnega uspeha Nemcem ne smelo nikdar pripustiti. Padeč višine 304 spada med presenečenja, ki nujno zahtevajo parlamentarno kontrolo nad armadnim vodstvom. „Petit Parisien“ pa je mnenja, da bodo padeu višine 304 sledili še kmalu drugi veliki dogodki, kajti Nemci delajo baje za svojimi črtami velikanske priprave. Tudi suhoparna nemška poročila so listu znamenje, da se pripravlja nekaj velikega. Toda tudi Francozi se pripravljajo, kajti ne samo nove ruske, ampak tudi lastne naselbinske čete prihajajo brez presledka na fronto.

Nemški poročevalci razlagajo, da Nemci vsled tega pri Verdunu tako počasi napredujejo, ker štedijo s človeškim materialom in ker ni njih glavni namen, da zavzamejo trdnjavo, ampak da „izsesajo“ francosko armado.

Nemci zavzeli višino 304.

Na zahodnem bregu Moze so Nemci dne 7. maja po daljšem artilerijskem obstreljevanju zavzeli severozahodno pobočje višine 304, ki leži 3 km severozahodno od vasi Esnes. Deli nemških čet so po zelo hudem boju moža proti možu zasedli tudi prve strelske järke na vrhu te važne višine. Ujetih je bilo v teh bojih do 1600 Francozov. Soditi po pisavi švicarskih listov, so bile žrtve na obeh straneh izredno velike. Naslednje dni so Francozi sicer srđito napadali in z vso silo obstreljevali nove nemške postojanke na višini, a zavzeti jih vendar niso mogli.

Višina 304 je bila najtrdnjša in najvažnejša postojanka v drugem pasu utrdb na zahodnem bregu Moze pred Verdunom. Z višine 304 se lahko obvlada okolico na zahodni, južni in izhodni strani. Nemci so z zavzetjem te francoske postojanke oblegovalno vrv okrog Verduna zopet močneje zadržali.

General Nivelle — poveljnik v Verdunu

Dosedanji francoski poveljnik v Verdunu, general Petain, je bil odpoklican in imenovan za poveljnika III. francoske rezervne armade. Na njegovo mesto je sedaj imenovan za poveljnika Verduna general Nivelle, ki je sedaj 61 let star. Leta 1900 se je udeležil Nivelle vojske na Kitajskem. Dolgo vrsto let je služboval kot častnik v francoski afriški pokrajini Alžir. Ko je izbruhnila vojska, je bil imenovan za polkovnika 5. pešpolka; oktobra 1914 je postal brigadni general, mesca decembra 1915 pa divzijski general in je dosedaj poveljeval III. armadnemu zboru. O njem pišejo pariški listi, da ima izborne tehnične in artilerijske zmožnosti. Tudi je že bil odlikovan z znakom častne legije.

Rusko bojišče.

Na naši ruski fronti nobenih važnih dogodkov. Na severu pa se med Naroškim jezerom in Dvinskim vrše še vedno manjši boji. Dne 10. maja so Nemci iztrgali Rusom južno od Dvinska 500 m dolg jarek. V ozadju ruske fronte se opaža veliko premikanje ruskih čet. Pravijo, da bodo Rusi zopet pričeli z ofenzivo. To sklepajo posebno iz tega, ker je car odpotoval na Besarabsko bojišče. Rusi gradijo že mesec dni v Besarabiji ob rumunski meji močne okope. Menda se jim Rumunija ni zdi več dovolj varna. Srbski ministrski predsednik Pašić se je mudil 14 dni v Petrogradu. Prosičel je za skorajšnje rešitev Srbije. Pred tednom so zaprli bivšega vojnega ministra Suhomlinova. Očitati so mu, da armadi lansko leto v kritični dobi ni oskrbel dovolj orožja in streliva. Te dni pa so Suhomlinova zopet izpustili, zaprli pa senatorja Zagorovskega, ki je vodil preiskavo proti njemu. Švedi se zelo razburjajo, ker Rusi neprestano utrujejo Alandsko otočje.

Nova ruska vojska.

Ko so se naše in nemške armade lansko jesen ustavile v stalnih pozicijah v Rusiji, se je pričelo novo organiziranje ruske vojske za veliko pomladansko ofenzivo leta 1916. Vodil je to delo general Polivanov. Rusija je izrabila skoraj vse svoje rezerve ter postavila na bojišče vojsko, ki je kvantitativno največja v tej vojni. Glasom vojaških podatkov je štela ta nova ruska vojska dne 1. marca t. l. 60 armadnih zborov ali 2.000.000 mož. Od teh 60 armadnih zborov je 45 zborov regularnih čet, 2 zborov turkestarskih čet, 4 sibirski zbori, 5 kavkaških zborov, 2 zborov garde in 1 zbor grenadirjev. Poleg tega ima ruska vojska še za več zborov kozaških formacij. To so ruske čete, ki so določene za fronto. Nadalje pa ustvarjajo Rusi za fronto še veliko rezervno, ki šteje po tistih poročilih zopet 2.000.000 mož. Reorganizacija artilerije je deloma že izvedena ter ima Rusija zadosti topov in municije. Premikanje čet in njih zbiranje za fronto pa še nikakor ni končano.

Turška bojišča.

V sredini kavkaškega bojišča so Turki te dni zapodili Ruse v širini 15 km nazaj. V noči od 8. na 9. maja so nenadno napadli rusko taborišče pri kraju Basckö blizu jezera Van. Ujeli so pri tem čez 450 Rusov. — Uspeh so dosegli Turki tudi na fronti v pokrajini Aden ob Rudečem morju. V dvanajsturni bitki je padlo 3000 Angležev. — Na ostalih bojiščih nič novega.

Nekateri angleški listi očitajo londonski vladi, da je premalo skrbela za pravočasno oskrbo Kut-el-Amare s potrebnimi živili. Padeč Kut-el-Amare je eden najhujših udarcev za angleško osvojevalno politiko. Če bi se trdnjava držala, bilo bi mogoče, polagoma dobiti v posest tudi Bagdad, kar pa je baje sedaj izključeno.

Križarka „Midilli“ pred Krimom.

Ruska uradna brzojavna poročevalnica javlja iz mesta Eupatorija (na otoku Krim v Črnem morju):

Dne 7. maja, ob 4. uri zjutraj, je priplula turška križarka „Midilli“ pred eupatorijsko pristanišče, in je obstala šest ruskih vrst od obali. Križarka je začela obstreljevati ruski parnik in jadrnice, ki so bile v pristanišču zasidrane. Tudi v mesto je vrgla nekaj bomb. Po preteku 40 minut je ladja zopet odplula, a je poprej še streljala na jadrnico, ki se je bližala Eupatoriji. V mestu je bila usmrčena ena oseba, dve pa ranjeni. Na ladjah so bile ubite tri osebe, a devet ranjenih.

Turško poročilo o napadu križarke „Midilli“ pa pravi, da je križarka s svojim ognjem med Sebastopolom in Eupatorijo uničila rusko ladjo s 4000 tonami in več jadrnic.

Križarka „Midilli“ je bivša nemška križarka „Breslau“, katero je Turčija ob začetku sedanje vojske kupila od Nemčije.

Anglija in Rusija.

Angleški ministrski predsednik Asquith je na banketu, ki se je priredil dne 9. maja ob priliki obiska poslancev ruske dume v Londonu, imel govor, v katerem je rekel, da sta se ruska in angleška vlada glede turškega in perzijskega vprašanja, kakor tudi glede vseh drugih točk, kjer imata Rusija in Anglija skupne interese, zedinili. Tako hočete obe vladi uvrstiti politiko, katero boste v bodoče v medsebojnem sporazumljenju lojalno nasledovali.

Koliko ladij so že sovražniki zgubili.

Od začetka vojske do dne 10. maja 1916 so četverosporzumove države skupno izgubile 166 bojnih ladij z 580.717 tonami. Na poedine države se te izgube sledeče razdelijo: Anglija 105 ladij, Francija 26, Rusija 14, Italija 15 in Japonska 6.

Vojno stanje na Portugalskem.

Londonski list „Times“ poroča iz Lizbone: Portugalski državni zbor je pooblastil portugalsko vlado, da proglasi čez celo deželo vojno stanje.

Esad-paša ima tudi svoje načrte.

Znani albanski Esad-paša je šel med matematične zmagovalce. Kakor Kitchener, Briand in Barzilai pravi tudi on, da je končna zmaga četverosporzuma matematično gotova. Njegov program za končno zmago četverosporzuma je sledeči:

Čim bo sošunska armada četverozveze pospravila z 250.000 mož troječo bolgarsko armado in zavzela Sofijo, bo ves položaj spremenjen. Nemčija bo zopet odrezana od Carigrada in konec bo vsaki nevarnosti za Egipt. Centralni državi bi morali poslati 10 ali 15 armadnih zborov na Balkan in bi oslabil s tem svojo izhodno in zapadno fronto. Tudi z močno armado se da ogrska ravnina le ješko braniti. Čim pridejo četverozvezne armade v Budimpešto, bo položaj avstrijske južne armade nevzdržljiv. Mora se umakniti in Dunaj bo ogrožen od vseh strani. Čim bo Avstrija ugnana, se bodo četverozvezne armade lotile Nemčije, ki bo tedaj res oblegana trdnjava in kmalu premagana.

Tako ta vrli Esad-paša, ki je za denar četverozveze pripravljaval veliko armado, a je bežal, kar je mogel, ko so se pokazali na njegovem obzorju junaki avstrijske Kövösove armade.

Krvna osveta v Albaniji.

Na posredovanje avstrijske vojne uprave so glavavarji vseh albanskih rodov sklenili za šest mesecev besro, t. j., da počiva šest mesecev krvna osveta.

Srbski poslanci za mir.

Atenski uradni list „Embros“ poroča, da se vsijo pogajanja med kraljem Petrom, srbsko vlado in

onimi srbskimi poslanci, ki hočejo za Srbijo posebej mir, tudi če bi se morala žrtvovati sedanja dinastija. Kralj Peter in srbska vlada hočeta obvestiti te poslance, kaj je ententa Srbiji vse obljubila.

Francozi o Poljski.

Francoski poslanec in časnikar Herve objavlja v svojem listu „La Victoire“, da francoska vlada o Poljski ne dovoli prosto pisati, ker si je Rusija prepovedala vsako vmešavanje v poljsko vprašanje. „La Victoire“ je bila zaplenjena, ker je opozorila francosko javnost, da so postali vsi v inozemstvu živeči Poljaki ententini nasprotniki, ker se ententa ne briga za Poljsko. Ako bosta Nemčija in Avstrija ugodno razrešili poljsko vprašanje, bo to najhujši vojaški in moralni udarec, posebno smrten za Rusijo.

4. Podpišite vojno posojilo!

Politične vesti.

Za ravnopravnost v Istri. Z ozirom na okrožnico predsednika deželne upravne komisije mejne grofije Istre, kjer zagotavlja, da se bo v tej deželi od lej strogo izvajalo načelo ravnopravnosti hrvatsko-slovenske in italijanske narodnosti, pripominja pujski „Hrvatski List“: »V kolikor z zadovoljtvom prinašamo to objavo, v tolko se nadejamo zaupljivo, da ne ostane vse pri samih obljubah, ampak da jim bodo sledila tudi dejstva. Ako se bo deželna upravna komisija naše mejne grofije — kakor naglašča — strogo držala načela popolne ravnopravnosti obeh narodnosti v Istri, dobi v „Hrvatskem Listu“ odkritega prijatelja, ki stremi po istem cilju.“ — Tržaška »Edinost« piše o tem: To izjavo podajamo tudi v imenu »Edinosti« in jo moremo podati tudi v imenu našega vodstva in vse naše javnosti. Naš narod v Primorju ni nikdar nasledoval agresivnih ciljev, ki naj bi kratili drugim narodne pravice in jim križali upravičene aspiracije. Vrhni cilj je bil vedno — enakopravnost, ali popo no enakopravnost brez nobenih klavzul ali pogojev. Nikdar nam ni bilo na misli, da bi se šopirili nad drugimi, ali tudi pod drugimi nočemo biti deželani druge vrste. Poleg drugih kot enakopraven element hočemo živeti svoje življenje. Enakomerno naj se delita luč in senca, z enako dobrotnostjo naj državna uprava ustrezno materialnim in etičnim potrebam ob h narodnosti. To zahtevamo in nič več. Ali tudi nič — ne za las manje. S čutstvom zadovoljstva smo pozdravili be-ede deželne upravne komisije v Istri, ali to zadovoljstvo se utrdi in postane trajno le tedaj, če bodo be-edi sledila tudi dejanja. Če bo tako, ne bomo samo dobri prijatelji, marveč sodelovalci za materialno in kulturno blaginjo naroda. Če bi bili pa — nu, naša nada je trdna, da ne bo temu tako — prevarjeni v tem svojem pričakovanju, bomo morali svoje postopanje uvajati tako, kakor nalaga vsakemu narodu dolžnost samoobrane in spoštovanja samega sebe.«

Barzilai o tržaškem »Piccolo«. Ko je prišel lastnik in izdajatelj »Piccola«, Mayer v Rim, so ga tam slovesno sprejeli in Barzilai mu je takrat poslal brzojavko, v kateri je proslavljaval »Piccolo« za organ, ki je tekom zadnjih 25 let Avstriji v Trstu več škodoval, kakor en armadni zbor. Barzilai priznava, da je italijanska vlada za časa zveze z Avstrijo pospeševala in podpirala »Piccolovo« delovanje. Slavnost v počaščenje Mayerja je pokazala v svetli luči skupno delovanje italijanske vlade z izdajalci v Trstu in je znamenit prispevek v označbo morale rimskih državnih krmilarjev. In koliko so trpeli primorski Slovenci zbog teh razmer!

Novodobno mišljenje. V Olomucu je umrla nekak gospa Navratilova, ki je volila 4000 kron češki Šolski Matici, 4000 kron pa nemškemu Schulte-reinu.

Madžarski službeni jezik v Srbiji. Budimpeštanski »Magyar Kurir« javlja, da se bo v kratkem upeljal v Mačvi in v onem delu beogradske generalne gubernije, ki meji na Ogrsko, madžarski uradni jezik. Kakor znano, je uvedena madžarsčina poleg nemščine kot obligaten predmet v vse srb-ske sole.

Liebknicht v zaporu. Dne 1. maja t. l. so pridelili nemški socialni demokratje v Berlinu na javnem trgu zborovanje, na katerem so zahtevali, da Nemčija sklene mir. Zborovanja se je udeležil tudi eden vodij nemških socialnih demokratov, državni poslanec Liebknicht. Na zborovanju je zaklical besede: »Proč z vojsko« in je razdeljeval letake in vabila na zborovanje. Zborovanja se je udeležil čeprav vojak v nevojaški obleki. Policija ga je prijala in odgnala v vojaške zapore, ker se je kot vojaška oseba udeležil v nevojaški obleki shoda in na istem navduševal za mir. Skupina 13 nemških socialnih demokratov je v nemški državni zbornici predlagala, da se Liebknichta izpusti iz vojaškega zapora, češ, on se je udeležil zborovanja kot državni poslanec in ne kot vojaška oseba. Državna zbornica je pa odklonila ta predlog in Liebknicht ostane še dalje v zaporu. Da se ga izpusti iz zapora, so glasovali njegovi ožji pristaši, 13 in Polaki. Dne 11. maja se je vnovič bavila nemška državna zbornica s predlogom skupine nemških socialdemokratskih državnih poslancev, da se izpusti iz vojaškega zapora poslanca Liebknichta ter da se ustavi vsako kazensko postopanje zoper njega. Tozadevni predlog je zbornica odklonila z 229 glasovi proti 111 glasom. Za predlog so glasovali vsi nemški socialdemokratski poslanci in Poljaki. Po glasovanju so se vršili v zbornici burni prizori. Poslanec Liebknicht pride pred vojaško sodišče.

Raznoterosti.

Nadvojvodinja Cita je dne 10. maja obhajala svoj 24. rojstni dan.

Borojevič, častni občan slovenskega mesta. Pri slavnostni seji je gerentski svet v Idriji dne 4. maja soglasno imenoval Njega ekscelenco generala pl. Borojeviča za častnega meščana Idrije.

Imenovanje v vojni mornarici. Cesar je ustanovil v naši vojni mornarici novo šaržo velikega admirala in je imenoval admirala Antona Haus za prvega avstrijskega velikega admirala. — Avstro-Ogrska pozdravlja z veseljem svojega prvega velikega admirala. Njegovo ime je bilo že v mirnih časih visoko cenjeno, doma in v inozemstvu, odkar pa je izbruhnila vojna z Italijo, slovi po vsem svetu. Anton Haus je bil rojen dne 13. junija 1853 v Tolmini, leta 1869 je vstopil v mornarico kot kadet, leta 1882 je postal poročnik linijske ladje, kot kapitan je obremirih na Kitajskem poveljeval ladji »Cesarica in kraljica Marija Terezija.« Njegove izredne sposobnosti v službi na morju, kakor v predstojništvu prezidjalne pisarne mornariškega oddelka, ki so mu dale obilo priznanj in odlikovanj, so se pokazale v drugi mirovni konferenci v Haagu, kjer je svojo nalogo kot delegat mornariškega poveljstva rešil z največjo spretnostjo. Leta 1913 je bil imenovan za mornariškega poveljnika, nato za admirala, sedaj pa za velikega admirala. Anton Haus je v mornarici nad vse priljubljen poveljnik. Z našo deželjo ga vežejo mnoge zveze. Veliki admiral Haus govori in piše tudi prav dobro slovensko.

Družba vednega češčenja more se le sedaj razposlati posameznim župnijam izdelke paramentnega društva za leto 1915. Cerkevna predstojništva, ki želijo v tekočem letu podpore za svoje cerkve, naj blagovolijo to poročati kn. šk. stolnemu in mestnemu župnijskemu uradu v Mariboru vsaj do konca mesca julija. Zaboji in kartoni se naj na omenjeni naslov vrnejo.

† **Č. g. vojni kurat Josip Pintar**, prej mestni kaplan v Celju, je, kakor se g. očetu brzojavno poročila, od srčne kapi vsled velikih naporov zadet, na italijanskem bojišču kot junak umrl. Žalostna vest bo globoko prevzela vse, ki so ga poznali. Kot duhovnik vesten in goreč, kot človek mil in ljubeznjiv, kot družabnik vesel in mnogostransko izobražen se je prikupil vsakemu, ki ga je poznal. Naše organizacije v Celju so mu veliko hvalo dolžne, kajti skrbel je za nje z vstrajno navdušenostjo. Posebno skrb za celjskega »Orla« in Savinjsko okrožje je slonela na njegovih ramenih. Sam visokega poleta, podjetnega in vznosenega duha, vedno žarkega, navduševalnega pogleda je bil kakor ustvarjen za voditelja Orlov v Celju in okrožju. Sedaj so temu orlu peroti strte, oko za večno zaprto. . . . Toda njegov duh je splaval visoko nad oblake k vsevišjemu po plačilo za vse, kar je v

svojem kratkem življenju storil dobrega zanj in za bližnjega. Marsikaterega Orla-mladenca bo že tamkaj našel, s katerimi bo skupaj prosil nebeškega Očeta za blagoslov in srečo slovenskemu narodu in slovenskim katoliškim organizacijam. Rojen je bil dne 3. marca 1885 v Poličanah in v mašnika posvečen dne 25. julija 1908. Služboval je kot kaplan v Makoiah, na Mati in v Celju. Svetila mu večna luč!

Duhovniška vest. Č. g. Franc Planinc, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, je prestavljen kot provizor k Sv. Blenku na Kogu.

Č. g. Anton Peršuh, vojni kurat o. in kr. pešpolka štev. 87, vojna pošta štev. 73, naznanja, da se vprašalci o pogrešanih vojaki 87. pešpolka lahko obračajo z vprašanji nanj. Kolikor bo mogoče, bo radovoljno ustregel.

Nevarno obolet je č. g. kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom Jernej Stabuc. Priporoča se v molitev.

† **Solska sestra Klara.** Dne 9. maja je v zavodu č. šolskih sester v Mariboru umrla č. sestra Klara, rojena Antonija Pušnik, doma od Sv. Križa pri Slatini. Pogreb se je vršil včeraj, dne 11. maja, popoldne. N. p. v m.!

Mati Mackensenova umrla. V Hamersteinu v Prusiji je umrla v visoki starosti 90 let mati generala feldmaršala pl. Mackensena.

Razstava hrvatske domače industrije. Zagrebška Gospejna zadruga za ohranitev hrvatske ljudske umetnosti in obrti je v Gradcu pri Müllerju, Murgasse 5, razstavila svoje izdelke, katere tudi prodaje.

Kraljedvorski rokopis. Profesor Jakubec je pri običnem zboru češkega muzealnega društva v Pragi predlagal, naj se kraljedvorski rokopis izloči izmed rokopisov 14. stoletja in uvrsti med rokopise drugega decenija 19. stoletja.

Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani vabi svoje člane k običnemu zboru, ki se je bo vršil dne 14. maja t. l., ob 10. uri dopoldne, v risalnici c. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo odborovo. Dopolnilne volitve za dobo vojne.

Dramatično društvo v Mariboru ima svoj redni letni občni zbor dne 21. maja ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Ker bode ta občni zbor posebne važnosti, se tem potom vabi vse člane Dramatičnega društva v Mariboru, da se zborovanja po možnosti v polnem številu udeležijo. Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, vrši se uro pozneje (po § 42 društvenih pravil) občni zbor ob vsakem številu članov. Na dnevnem redu bode poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, pregledovalcev računov, volitev novega odbora in pregledovalcev računov, določitev članarine in slučajnosti. Odbor.

Kje lahko podpišeš vojno posojilo? Na pošti, v domači hranilnici in posojilnici, pri županu, v župnišču in v šoli. Čas je samo do pondeljka, dne 15. maja, popoldne.

Varaždinske novice. Dne 4. maja je v Varaždinu umrl najstarejši meščan Ignacij Pusli, star 93 let. — Dne 3. maja pa je umrl na zastrupljenju krvi 18letni Franjo Žiger. — Hrvaška vlada je dovolila, da se na veliki gimnaziji v Varaždinu s pričetkom šolskega leta 1916/1917 otvori redni realni razred. — Na želodčnem raku je dne 1. maja umrl v Varaždinu ruski ujetnik Ronento Jefim pl. Emiljanovič, star 41 let, rodom iz Petropavlovka.

Izplačevanje v vojnem posojilu naloženih glavnice. Predsedstvo cesarske namestnije nam piše: Zelo merodajno mesto je opozorilo na to, da je zlasti v krogih na deželi skoro splošno razširjeno mnenje, da je mogoče posamezne obveznice četrtega vojnega posojila še le tedaj zopet spremeniti v gotov denar, kadar jih država povrne, to je pod okoliščinami komaj v 40 letih. To napačno naziranje zadržuje baje mnogo oseb od podpisavanja tega posojila. Dasi ravno je bilo v oklicu namestnika grofa Claryja »Podpišite četrto vojno posojilo« izrecno omenjeno, da more vsakdo vse papirje tega vojnega posojila spraviti tudi med časom njihovega teka v denar, opozarjamo tukaj ponovno in povdarjamo, da je vsak čas mogoče prodati vse obligacije vojnega posojila po vsakočasni kurzni vrednosti pri vseh kreditnih zavodih, ki se pečajo s trženjem z vrednostnicami.

Pogojna pravica do enoletnega prostovoljstva za letnike 1892 do 1897. Da se tem letnikom prizna pogojna pravica do enoletnega prostovoljstva, če ne bi mogli v polni meri izkazati svoje znanstvene usposobljenosti, je vojaška uprava za slučaj prostovoljnega vstopa v skupno armado ali deželno brambo odredila, da se imo pogojna pravica do enoletne prezenčne službe leta 1896 in 1897 rojenim, ki bi sedaj končali 6. razred gim-

nazije ali realke, ali drugi razred učiteljskega ali enakega zavoda. Leta 1895 rojenim je dana ta možnost, če bi v šolskem letu 1915—1916 končali 7. ali 8. razred gimnazije, 6. ali 7. razred realke, 3. ali 4. letnik učiteljskega ali erakih zavodov. Leta 1893 in 1894 rojeni morajo dokazati, da stojijo zadnjem razredu ali letniku gori omenjenih zavodov. L. 1892 rojeni uživajo ugodnosti kakor rojstna letnika 1893 in 1894 le tedaj, če morejo dokazati, da so bili l. 1914 pri prebiranjih spoznani za sposobne in pritegnjeni v službovanje z orožjem, pa so bili kasneje kot za službo nesposobni odpuščeni in vsled vojaškega službovanja ovirani v šolskem letu 1914—1815 doseči vso za priznanje enoletnega prostovoljstva potrebno znanstveno usposobljenost. Pri vseh teh letnikih ne pride v poštev učni uspeh v šolskem letu 1915—1916. Prostovoljno morajo vstopiti v armado vsaj zadnji dan pred splošnim vpoklicom, ki najbrž ne pride, dokler ni končano glavno delo žtve.

Predavanja za invalide. Češki deželni kulturni svet (Kmetijska družba) je poskbel, da se na Češkem v vojaških okrevališčih in drugih prostorih vrše redno vsak teden e krat gospodarska predavanja za invalide. V Pragi imajo n. pr. na dnevnem redu za mesec maj sledeče predmete: dne 10. maja: »Važni st. izboljšanja zemlje in izvršitev izboljšanja s pomočjo javnih sredstev (podpora);« dne 17. maja: »Gojitev zelenjave v vrtu in na polju;« dne 24. maja: »Čemú se homo po vojski zopet vrnil na svoja domovja?«; dne 31. maja: »Pridelovanje in vnovčenje mleka.« Ali se ne bi kaj ta čega dalo izvršiti tudi pri nas?

Na Češkem in pri nas. Praška podružnica vojaško-žitno-primejnega zavoda je v času od 1. februarja do 15. aprila 1916 porazdelila med kmete na Češkem 195 vagonov semenske jare pšenice, 406 vagonov ječmena in 750 vagonov ovsaa. Na Češkem se je letos posejalo mnogo več polja z jaram žitom kot druga leta. Kdor je le hotel, je dobil semensko žito po zmerni ceni. In pri nas?

Več sladkorja! Trgovinsko ministrstvo razglašja, da dobe delavci v obrtih, rudarji in delavci v plavžih, železniško in pošto osobje, ki opravljajo pomočno službo, nadalje osobje, ki je zaposleno v železniških delavnicah ter končno gozdarsko osobje za vsake 4 tedne 1⁵/₈ kg sladkorja. Nadalje dobe več sladkorja tudi boljše osebe in osebe, ki se zdravijo v zdraviliščih, a prinesiti morajo potrdilo od zdravnika.

Letniki 1897—1866 ne bodo pred končano žetvijo upoklicani. Ker je razširjeno v javnosti mnenje, da bodo letniki 1897—1866, ki pridejo k novemu naknadnemu prebiranju, upoklicani kmalu pod orožje, se vnovič naglašja, da ti letniki pred končano žetvijo ne bodo upoklicani pod orožje.

Kako se dobi vojaške skupine za poljska dela? Kakor znano, je vojno ministrstvo po posredovanju poljedelskega ministrstva odredilo, da se za opravljanje nujnega dela na kmetih pošljejo posestnikom vojaške delavske skupine na pomoč. Kjer torej primanjkuje delavcev za košnjo itd., naj prosijo posestniki po občini okrajno glavarstvo, da jim preskrbi vojaško delavsko skupino. Kjer pa občina tega ne stori, naj se obrnejo kar posamezniki sami do okrajnega glavarstva. Na posamezno občino se odda najmanj 20 mož, kateri se potem po skupinah razdelijo med posamezne posestnike in sicer za dobo 6 tednov. Plačati ni treba vojakom-delavcem nič, pač pa jim mora dajati posestnik hrano. Ker bo letos zelo primanjkovalo koscev, priporočamo, da se vsaka občina in tudi posamezniki takoj pobrigajo za to in vložijo prošnje na okrajno glavarstvo.

Pomanjkanje usnja. Dne 8. maja se je podalo odposlanstvo avstrijskih čevljarjskih združ k poljedelskemu ministrstvu. Odposlanstvo je prosilo ministra, da dobe čevljarji vsaj 25 odstotkov močnejših podplatov za izdelovanje obuval, nadalje, da se odpravi draženje cen za usnje ter da se določene najvišje cene za usnje polagoma znižajo. Poljedelski minister je obljubil odposlanstvu, da se bo po možnosti oziral na izražene prošnje.

Ogri v skrivanju zita ne dosegljivi. Kljub temu, da je bila lanska žitna letina na Ogrskem zelo ugodna, niso bile izročene dovoljne množine zita državni upravi. Pred mesecem je ogrska vlada določila zelo stroge kazni za osebe, ki bi poskrile svoje žitne zaloge. To je pomagalo. Od vseh strani vozijo špekulanti ogromne zaloge poskritega zita. V Arad so pripeljali v enem samem dnevu 280 vagonov poskritega zita, kar je dokaz, da je na Ogrskem še dovolj zita.

Zbiranje maščobe. Deželni kulturni inšpektorat pri c. kr. namestniku v Gradcu, Burgring št. 4 nam naznanja, da se je iznašla priprava, katera zbira maščobo z odpadkov in pomij v kuhinjah raznih gostiln, zavodov, mesarij, tovarn v klobase itd. Po mnogih krajih se je zbiranje maščobe in olja na ta način izborno obneslo. Iz zbrane maščobe se napravi kolomaz, mažo za stroje, usnje, čevlje itd. ter se tako prihrani mnogo zdrave maščobe in olja za jedilo. Kdor si hoče nabaviti tak stroj, naj se obrne na gornji naslov.

Potopil se je na Donavi blizu Petrovaradina tovorni parnik »Herkules«, ki je vozil zito iz Rumunske v Avstrijo. Potopljeno blago je bilo vredno 100.000 K.

Dopisi.

Maribor. V našem lepem Mariboru je hudo praskrbljeno za umetniški užitek in za umetniško vzgojo mladine. Do konca aprila je igralo nemško gledališče; bilo je obiskovano kakor še nikoli prej; dobro znamenje, da se mnogim ne godi preslabo. Posebno mladih ljudi je bilo vse polno, brez spremstva; saj so mladi ljudje zdaj kaj hitro dorasli! Gledališko ravnateljstvo (naš večni Siegel) je predstave umerilo prav nalašč za mlade ljudi: bilo je vsega skupaj 181. predstav, med njimi celih 8 resnih, zato pa 12 poskosenih operet in burk i ostale predstave so ubirale srednjo pot. — Na Velikonočno nedeljo — zelo ugoden čas, kaj ne? — pa je gledališki ravnatelj Siegel žel med kinematografske četovodje: otvoril je v gledaliških prostorih »mestni kino.« In »mesto« je k temu prikimalo in se ni nič brigalo, ko se je to kinematografsko podjetje po lepakih, v izložbah in v tukajšnjem dnevniku hvalilo na vse pretege, dočim so bili vsi pametni ljudje ogorčeni. Na sporedu prvih predstav je bila patriotična slika »Mit Herz und Hand fürs Vaterland«; takoj za njo pa klafarska burkarija »Vdova brez otrok.« Mladina dere tja in sem, iz enega kinematografa v drugega, gleda in poslušaja in se pohujšuje; kino-ravnatelj pa si bo še kupil hišo, ako ne bo prej vojske konec. — Mesto Reka leži v hrvaškem Primorju. Lepo mesto je, a v jezikovnem oziru čudno; prebivalstvo je hrvaško, mestni svet laški, a državno upraviteljstvo je ogrsko. Zdaj so Lahe malo potisnili v kot; prekrstili so precej ulic in so jim dali imena v ogrskem smislu, eno ulico so imenovali Via Hungaria, drugo: Via Germania; iskali smo, kje je »Via Austria«, pa je nismo mogli najti.

Maribor. Umrla je vdova Ivana Spritzei, rojena Flucher, stara 81 let. Prepeljali so jo k Sv. Mariji ob Pesnici, kjer je bila pokopana. — Dne 10. j. m. je umrla čevljarjeva vdova Katarina Vreš. Naj v miru počivata!

Maribor. Poveljnik tukajšnje rezervne bolnišnice, štabni zdravnik dr. M. Spitz, je bil odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica sprejema za svoje člane podpisovanja za 4. vojno posojilo.

Selnica ob Dravi. Tukajšnji orožniški stražmojster Martin Tovornik je premeščen v Lajtersperg pri Mariboru.

Jarenina. Ženska vojska je dosegla v tednu Rudečega križa sijajno zmago. Ženski odbor je nabral s pomočjo učenk za ranjene vojake in vojne srote izvanredno lep znesek. Nabralo se je: v občini Jarenina 352 K 50 v (nabiralke gđe. A. Verstovšek, Julika in Ivanka Supanič); Pesniški dvor 201 K 96 vin. (nabiralke gđe. Marija Supanič, Frančka in Malika Sparl); Polička vas 145 K 57 v (nabiralke gđe. Milika Ledinek); Vukovski dol 109 K (nabiralke gđe. Trezika Donkova); Kanža (najmanjša občina) 48 K 70 v (nabiralke gđe. Anica Supanič). Razpečavanje uradnih znakov Rudečega križa je dalo 200 K 04 v. Krajni šolski svet je prispeval 100 K in občine: Jarenina, Pesniški dvor, Polička vas in Vukovski dol pa vsaka po 50 K. Udov je pristopilo 70, kar da po 4 K 280 K udnine, torej je skupni uspeh v naši obmejni slovenski župniji 1637 K 81 v. Če še prištejemo prispevek čč. duhovščine (kot dosmrtna uda) 200 K in v cerkvi nabrani znesek 89 K 53 v (kar se je skupno poslalo na školjstvo), dobimo okroglo 2000 K. Svoto 1357 K 81 v je šolsko vodstvo izročilo predsedništvu Rudečega križa, udnino 280 K pa vpošljejo člani sami, ko dobijo dostavljene društvene karte. Ta sijajni uspeh jasno priča o blagem in domoljubnem sreću jareninskih župljanov. Čast jim! Posebna hvala pa še gre vrlim slovenskim Jareninčankam, ki so tako izborno rešile svoje nalogo!

Št. Ilj v Slov. goricah. Domačini in sosedje! Prihodnjo nedeljo, dne 14. maja, takoj popoldne po večernicah, bo gledališka predstava v korist vojnim invalidom. Nastopijo dekleta in naš dobroznani pevski zbor. Nato pa bo občini zbor Bralnega društva. Priidite zopet v obilnem številu!

Št. Ilj v Slov. gor. Pri nas smo v nedeljo, dne 7. maja ustanovili društvo za podpisovanje vojnega posojila. Podpisalo se je več tisoč kron. Kdor pa še ni podpisal, naj se v nedeljo, dne 14. maja oglasi v naši Posojilnici pri g. Thalerju ali pa pri učiteljicah slovenske šole gospdč. Ravniher. Na delo za domovino!

Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 9. maja je na Lilaškem Vrhu umrla posestnica Barbara Bohl. Rajna je bila vrla krščanska mati in dobra gospodinja. Vsi njeni sinovi se nahajajo na bojišču. N. p. v m.!

Št. Lenart v Slov. gor. Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. sprejema prijave glede letnega vojnega posojila do dne 15. maja 1916. od 8. do 12. ure popoldne, tudi ob nedeljah, in sicer brez vsakih stroškov, tako da dobe udeleženci vojne obilgacije svoječasno izročene, ne da bi jim potrebno bilo povrniti kakoršnihkoli poštnin. 301.

Verzej. Praznik Marije Pomočnice kristjanov se pri salezijancih letos obhaja 21. maja. Popoldne je shod salezijanskih sotrudnikov in pri lepem vremenu procesija.

Ptuj. Štajerski deželni glavar grof Attems se je mudil te dni v našem mestu in si ogledal dela pri uravnavi Pesnice. — Tukajšnji trgovec J. Korže se je poročil z najemnico kavarne »Evropa«, Karolino Jesenik.

Lehen pri Ribnici. V Lehnu pri Ribnici je dne 10. t. m. preminol po dolgi, mučni bolezni obče spoštovan in zaslužni častni občan oče Jakob Urbanc, veleposesnik, bivši večletni župan in načelnik krajnega šolskega sveta. Mesto venca so darovali ljubljanskemu zavodu za oslepele vojake: župan Jože Oswald 20 kron in obitelj Majcen 15 K. Blagemu pokojniku bodi lahka domača slovenska zemlja, katero je tako zelo ljubil!

Šoštanj. V soboto, dne 6. maja opoldne je umrl po daljši mučni bolezni gosp. Zdravko Vasle, gostilničar in lastnik hotela »Avstrija« v Šoštanju in hotela »Ilirija« v Mozirju; dne 10. t. m. ob polstirih je bil pogreb. Bil je vrl narodnjak, pa tudi dober katoličan. Počivaj v miru!

Šoštanj. Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 21. maja (mesto 14. maja) v gledaliških prostorih hotela »Avstrija« igro: »Skrivnostna zaroka«. Polovica čistega dobička je namenjena za Rudeči križ. Z ozirom na blagi namen prireditve vabi k obilni udeležbi Odbor.

Gornji Grad. Bralno društvo v Gornjemgradu namerava v nedeljo, dne 21. maja, popoldne po večernicah, prirediti gledališki igri »Vestalka« in »Vse za dom, cesarja« s pozdravom in petjem. Vabi k obilni udeležbi načelstvo.

Ceje. Dne 10. maja t. l. je umrl v Gradcu bivši tukajšnji dolgoletni železniški postajnačelnik Henrik pl. Franken v starosti 71 let. Imenovani je služboval delj časa kot postajenačelnik v Zidanem mostu in pri Sv. Petru na Krasu. Dasi rododom Nemeec je bil tudi Slovincem pravičen. N. v m. p!

Trbovlje. Te dni je obhajal rudniški inženir tukajšnjega premogovnika Filip Krasnik 40letnico svojega službovanja.

Trbovlje. Vabimo k gledališkima predstavama: »Fabijala in Neža« in »Strahovi«, kateri priredi Dekliška zveza in Marijina družba v Trbovljah, v nedeljo, dne 14. maja 1916, ob 3. uri popoldne, v Društvenem Domu.

Zadnja poročila došla v petek dne 12. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 11. maja.

Uradno se razglašaja:

Rusko bojišče.

Nič novega.

Italijansko bojišče.

Tudi včeraj, dne 10. maja, se je nadaljevalo večinoma na vseh mestih bojne črte živalno artilerijsko delovanje; posebno živahno je pa bilo na ozemlju Dolomitov med Peutelsteinom in Buchensteinom.

Italijansko letalo je vrglo predpoldne 2 bombi na goriški mestni in stolni trg. Ubiti sta bili 2 nevojaški osebi, 33 oseb je pa bilo ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 11. maja.

Francosko bojišče.

Nemški zrakoplovi so metali na mesto Düinkerchen in železniške naprave pri kraju Adinkerke več bomb.

Na zahodnem bregu reke Moze so Francozi napadli popoldne (dne 10. maja) pri »Mrtvem možu«, zvečer pa jugoizhodno od višine 304 nemške postojanke. Vsakokrat so se francoski napadi v zapornem ognju in ognju strojnih pušk pod občutnimi sovražnimi izgubami ponosrečili. Bavarska patrola je v Carmard-gozdu ujela 54 Francozov. Število neranjenih Francozov, ki so bili v bojih za višino 304 od dne 1. maja naprej ujeti, se je zvišalo na 53 častnikov in 1515 mož.

Na izhodnem bregu reke Moze so se v okolici Caillette-gozda celo noč vršili boji z ročnimi granatami. Francoski napad v tem gozdu je bil odbit.

Rusko bojišče.

Severno od kolodvora Selburg je bila zavzeta sovražna postojanka, dolga 500 metrov. Pri tem je prišlo 309 neranjenih ujetnikov v naše roke. Upljenih je bilo nekaj strojnih pušk in minskih metačev.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Nemčija ne odgovori več

V Berlinu je mnenje, da je sedaj diplomatsko dopisovanje zaradi ameriške ultimativne note končano. Nemška vlada ne namerava več odgovoriti.

Nov upor na Portugalskem.

»Az Estov« poročevalec poroča iz Lizabone radiotelegrafično: V Lizaboni je zopet izbruhnila ustaja. Arzenal gori. Čete se puntajo.

Najnovejše na ruskem.

V Middletownu in Westforthu so izbruhnili novi nemiri. V Westforthu so zasedli ustaši mestni rotovž in poštno poslopje. Podkralj za Irsko, lord Wimborne, je odstopil. Asquith je rekel v angleški spodnji zbornici, da so za sedaj ustavljena vsa nadaljna usmrčenja upornih Ircev. Nadalje se je izjavil, da ne bo za sedaj na nobeden način uvedena splošna vojaška dolžnost za Irsko.

Ruska in Japonska.

Sedaj se doznajajo podrobnosti o novi rusko-japonski pogodbi. Rusija se zaveže, da bo Japoncem pomagala, ako bi jo kdo oviral v Izhodni Aziji, da ne utrdi Vladivostoka in da ne ovira Japonske na Kitajskem. Japonska garantira samostojnost Kitajske in da bo tekom vojske oskrbovala Rusijo z municijo in vsem vojnim gradivom.

Slov. voj. narodne pesmi za moški zbor je izdal učitelj g. Franc Marolt. Cena v platno vezanemu odtisu K 1.80, kartoniranemu odtisu K 1.50. Naroča se pri izdajatelju samem v Ljubljani. Strokovna kritika se je izrekla zelo ugodno, za to priporočamo tudi glede zunanje oblike lično zbirko.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

sprejema prijave za četrtvo vojno posojilo. 276

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Ujeto moštvo:

Irgolič Franc, pešec, Radvanje (Zarevozaučursk, Vjatka, Rusija);

Jančič Janez, nadomestni rezervist, Maribor, (Rusija); Jaunek Herman, pešec (Samarkand, Rusija); Jaušnik Franc, pešec, Maribor (Rusija); Javernik Jurij, pešec, Tinje (Rusija); Jug Janez, pešec, Maribor (Krasnojarsk, Rusija); Jugo Ivan, nadomestni rezervist (Orlov, Rusija); Jurdana Jožef, pešec, (Rusija); Jurše Jakob, pešec, Maribor (Rusija);

Kaiser Anton, pešec, Brestrnica, Maribor (Bo-rezovka, Rusija); Kaiser Friderik, desetnik, Gomilica (Moskva, Rusija); Kajdič Matevž, pešec, Maribor (Kamyšin, Saratov, Rusija); Kale Mihael, nadomestni rezervist (Orlov, Rusija); Kanciger Jožef, pešec, Maribor (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Klein Brunon, narednik (Rusija); Ketiš Rudolf, pešec (Rusija); A. Knaus, pešec, Lučane (Petropavlovsk, Rusija); Kocuvan Alojzij, nadomestni rezervist, Maribor (Moskva, Rusija); Koller Janez, desetnik, Sv. Ilj v Sl. g. (Krasnojarsk, Rusija); Konrad Alojzij, pešec, Radgona (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Konrad Janez, četovodja (Rusija); Koren Jožef, pešec, Lajtersperg, Maribor (Krasnojarsk, Rusija); Kožuh Janez, poddesetnik (Rusija); Krainer Jožef, nadomestni rezervist, Radgona (Rusija); Krajnc Alojzij, nadomestni rezervist, Maribor, Sv. Peter (Orlov, Rusija); Krajnc J., nadomestni rezervist, Zimica (Mielnycin, Akmolinsk, Rusija); Krajnc Jožef, poddesetnik, Studenice (Rusija, Srjentensk); Kraner Bonifacij, pešec, Maribor, (Rusija); Krajncič Jožef, nadomestni rezervist, Ma-

ribor (Jaroslav, Rusija); Krauf Karol, nadomestni rezervist, Sv. Jakob, Maribor (Razdelnoje, Primorski Rusija); Krempel Anton, nadomestni rezervist, Maribor, Sv. Peter (Rusija); Kren Ljudovik, desetnik, (Rusija); Kröll Janez, pešec, Sv. Jurij na Pesnici, (Zarevozaučursk, Vjalka, Rusija); Kadrnac Vaclav, pešec (Finalmarina, Italija);

Laneker Franc, nadomestni rezervist, Lobnica (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Laneker Ignac, nadomestni rezervist, Lobnica (Rusija); Lešnik Janez, pešec, Korena, Maribor (Orlov, Rusija); Lechner Ferdin., pešec (Rusija); Lipnik Janez, pešec, Račje (Rusija, Krasnojarsk); List Anton, nadomestni rezervist (Rusija); List Jožef, pešec (Novo-Nikolajevsk, Rusija); Lopič Franc, Sv. Jurij ob Pesnici (Lebedjan, Tambov, Rusija); Lorber Anton, nadomestni rezervist, Radgona (Moskva, Rusija); Luttenberger Maksimilijan, nadomestni rezervist (Nikolsk-Usurijsk, Rus.);

Maderbacher Adolf, desetnik, Sv. Jakob Slov. gor. (bolnišnica štev. 31, Nižnij-Novgorod, Rusija); Markus Jožef, pešec, Maribor (Ašabad, Rusija); Ig. Massera, pešec, Selnica ob Muri (Penza, Rusija); Maurič Mihael, četovodja, Rudečbreg, Maribor (Pozelok-Juzovka, Rusija); Mejavšek Boštjan Ant., pešec, Maribor (Krasnojarsk, Rusija); Mladenič Jožef, pešec (Penza, Rusija); Müller Karol I, pešec, Slivnica (Jenotajevsk, Astrahan, Rusija); Murko Anton, pešec, Gabernik (Penza, Rusija);

Nekrep Andrej, pešec, Sladkagora (Krasnojarsk, Rusija); Neuhold Anton, poddesetnik, Radgona (Jenotajevsk, Astrahan, Rusija); Neuwirt Franc, pešec, Maribor (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Novak J., pešec, (Rusija);

Ozim Alojzij, pešec, Maribor (Perovsk-Sur-Darja, Rusija);

Pain Janez, nadomestni rezervist, Studenci-Maribor (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Paulič Peter, pešec, Maribor (Bagatol, Tomsk, Rusija); Pečar Ant., nadomestni rezervist (Moskva, Rusija); Perko Jožef, nadomestni rezervist (Černjajev, Rusija); Perner Anton, nadomestni rezervist (Orlov, Rusija); Pliberšek Franc, nadomestni rezervist, Tinje (Rusija); Polo Alojzij, nadomestni rezervist, Sodnavas, Šmarje, Celje (Moskva, Rusija); Pomberg Milael, nadomestni rezervist, Maribor (Prokudskoje, Tomsk, Rusija); Poš Janez, pešec, Maribor (Vladimir, Rusija); Postružnik Stefan, pešec, Maribor (Zarevozaučursk, Rusija); Potočnik Franc, pešec, Kamnica (Rusija); Pukl Al., pešec, Gornje Hoče (Moskva, Rusija); Pukl Feliks, nadomestni rezervist, Rošpah, Maribor (Penza, Rusija); Pulko Franc, pešec, Maribor (Korčeva, Tver, Rusija); Purgaj Simon, nadomestni rezervist, Maribor (Rusija); Pürstner Franc, pešec (Nikolsk-Usurijsk, Rusija);

Rabl Franc, pešec, Lembah (Berezovka, Rusija); Rogoznik Julij, nadomestni rezervist (Radolnoje, Rusija); Ranz Anton, nadomestni rezervist, Radgona (Rusija); Ranz Janez, pešec, Radgona (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Rat Janez, desetnik, Radgona, (Moskva, Rusija); Rath Leon, nadomestni rezervist, (Srjetensk, Rusija); Rebernik Karol, pešec, Maribor (Tambov, Rusija); Reisman Janez, nadomestni rezervist, Selnica ob Muri (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); J. Rep, nadomestni rezervist, Dobrenje (Berezovka, Rusija); Repnik Florijan, nadomestni rezervist, Maribor (Taškent, Rusija); Ritz Anton, pešec (Razdelnoje, Rusija); Robert Avgust, pešec, Maribor (Rusija); Akmolinsk); Robnik Franc, pešec, Maribor (Rusija); Rojko Vinko, poddesetnik, Zimica (Rusija); Rotman Emil Ljudovik, nadomestni rezervist, Špičnik (Nižnij-Novgorod, Rusija); Rumpf Gašpar, nadomestni rezervist, Rošpoh (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Runko Matevž, pešec (Orlov, Rusija); Rutar Janez, nadomestni rezervist, Maribor (Berezovka, Rusija);

Sagmeister Franc, nadomestni rezervist (Penza, Rusija); Sakušek Stefan (Moskva, Rusija); Samastur Janez, pešec, Spodnja Polskava (Moskva, Rusija); Satler Stefan, nadomestni rezervist, Gornja Bistrica (Rusija); Schicker Jožef, pešec, Radgona (Rusija); Schlesinger Vinko, nadomestni rezervist, Maribor (Rusija); Schuster Franc, nadomestni rezervist, Radgona (Penza, Rusija); Schwab Jožef, pešec, Ernovž (Rusija);

Naznanjam, da sem od cesarske namestnije in od graške živinske vnovčevalnice imenovan za nakupovalca živine za sledeče občine: Maribor mesto, Studenci, Gornje in Spodnje Razvanje, Bohova, Pivola, Gornje in Spodnje Hoče, Polana, Slivnica, Orehovavas, Fram, Morje, Bukovec, Ješence, Kopiumik, Gradiše, Radizel, Ranče, Sezdohe, Pohorje, Spodnje in Gornje Radvanje, Pekre, Bistrica, Ruše, Lobnica in Smolnik. Naznanjam, da morajo lastniki klavne živine iz teh občin odslej edino meni ponuditi živino v nakup. Cene so sledeče: pišana živina: voli do 2 K 90 v, biki in telice do 2 K 70 v, krave 2 K 50 v; srednjedebela živina: voli do 2 K 60 v, biki in telice 2 K 30 v, krave 2 K; bolj suha živina: voli 2 K 30 v, biki in telice 1 K 90 v in krave 1 K 50 v. — Jožef Kirbiš, mesar, Maribor, Viktringhofova ulica štev. 7. 319

Pisarniškega pomočnika

začasno, morebiti stalno sprejme takoj okrajna sodnija v Št. Lenartu v Slov. gor. Dnevščina 312 K.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna uskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.

Trgovina g. Czadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).

» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

» g. Coretti, Grajski trg 7.

» v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici,

» Žifko, Melje.

Trgovina g. Korenta, Klostergasse (baraka.)

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi)

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjižarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajnceri, Velikovska cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobje pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

» » Franca Korošec.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ili v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljic.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.

Novacerkev pri Celju:

Trgovina Marije F. Okroznik.

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradcu:

Gosp. Ignac Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštani:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Tomaž pri Ormožu:

Trgovina g. J. Kegel.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brazovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravništvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor se n. naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista pri našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa, ki trpi od trdnem kašlju. Lažje je obvladati se bolezninogo jo zdravit.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrava.
3. Vodušljivi, katerim Sirolin zneha oteženo naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapahem na splošni počitek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. A. -

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrsvarska zadruga z neom. zavez

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vplačila

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osební kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno obravnava plača le koleke

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domade, hranilnike -

v lastni hiši (Hotel „Pri balem volu“) v Celju, Graška cesta 9. I. nadst.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem od graške vnovčevalnice imenovan za nakupovalca živine za okraj Ptuj in sicer za občine: Placarji, Janežovci, Drstela, Vintarovci, Sv. Urban, Irsovcí, Ragoznica, Selce, Locič, Trnovska ves, Biš, Bišečki Vrh, Trnovski vrh, Strmec, Olič, Lvanjci, Destinci, Gornji in Spodnji Velcvlek, Kicár, Pacinje, Vurberg ter Spodnja in Gornja Grajena. Nakupujem po uradno določenih cenah.

Franc Čeh,

gostilničar v Spodnji Voličini p. Št. Lenart v Slovenskih goricah.

Od vojaške oblasti im novani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje štey, 29.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdke

Ivan Ravnikar, Celje.

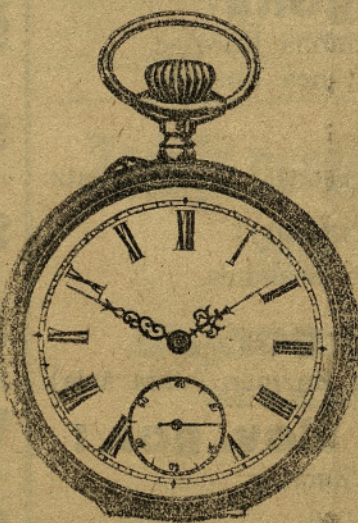
Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sv. če prodajam kilogram po 5 K, mili-sveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vo-sek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Knjigoveza

vojaščine prostega sprejme takoj **Ed. Sliuza,** Maribor.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

- Srebrne ure za fante od 7 K
- Srebrne ure damske od 8 K
- Srebrne verižice od K 2 40
- Sreb. verižice damske K 3 60
- Zlate damske ure od 26 K

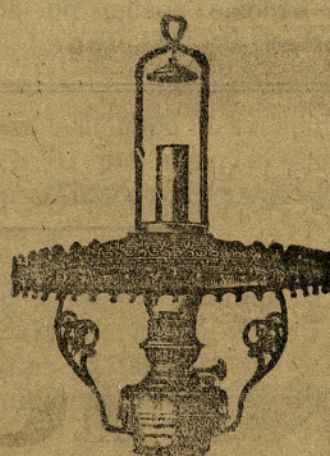
Za vsako uro se jamčil!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!
Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodobe. — Prevzeteje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrožba.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgu-sta dolgost 1—2 1/2 m. Obvezne ponud-be za takoj z navedbo postaje dopo-slati tvrdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)

URE

Velika zaloga ur, dragoceno-sti, srebrnine in opricnih peči po vsaki cení.

- Tudi na obroke. - ilustr. godk zastoj. - Gramofoni 20—200 K
- Niklasta remont-ura K 3 50
- Pristna srebrna ura K 7 -
- Original omega ura K 34 -
- Kuhinjska ura K 10 -
- Budilka niklasta K 3 -
- Poročni prestani K 3 -
- Srebrne verižice K 2 -

Vedelno amercio.
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 25
Kupujem zlatino in srebre.

Moška obleka prav dobra ohran-jena, se poceni proda v Maribo-ru, Góthestrasso 2/II. nadst.

Čevljarski sam čiml za izdelovan-je vojskih čevljev se sprejme takoj proti dobremu pla-čilu v Mariboru Teget-thofova cesta 77.

Urarski nben c se sprejme takoj pri Ant. Lešnik urar Borovlje Koroško.

Ekromer, dobro delujoč Singerjev šivalni stroj se radi odpotovanja po ceni proda. Maribor, Góthe-strasse št. 2, I. nadst., vrata št. 12. 287

Dečka

šole odraslega, iz goste bise, sprejme za domača dela kmet Si-mon Doško v Kamnici h. št. 106 pri Mariboru.

Avgust Günther

svečar v Slovenjem gradu kupi vsako množino

čebelnega voska in voščin
po najvišji ceni.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX

Za gostilničarje:
Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.